

Asia: VN/2166/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain väliaikaisesta muuttamisesta (opintosetelikokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opintosetelikokeilun tavoitteet ovat lähtökohtaisesti kannatettavia. Siirtymää toiselta asteelta korkeakouluihin tulee tukea ja tehostaa sekä madaltaa kynnystä hakeutua korkeakouluopintoihin myös niissä nuorten ryhmissä jotka ovat tällä hetkellä ovat aliedustettuina.

Hyvää on se, että kokeilu kiinnittää huomion siihen nuorten joukkoon, joka jää ilman tutkinto-opiskelupaikkaa. Kokeilu lisää nuorten tietoisuutta avoimen korkeakoulun mahdollisuuksista yhtenä reittinä hakeutua tutkinto-opiskelijaksi. Lisäksi mahdollisuus tutustua korkeakouluihin ns. kurkistuskurssien avulla avartaa käsitystä opintojen tasosta ja sisällöistä sekä helpottaa oman opintosuunnan valintaa. Kokeilu voi palvella myös niitä, joilla on mielessä jo oma opintopolku ja jotka pääsevät aloittamaan sen opintosetelin tuella.

Ohjauksen osuus opintosetelimallissa on hyvin tarpeellinen, joskin sen järjestäminen edellyttää korkeakouluilta lisäresursointia erityisesti lukukausien kiireisimpään alkuvaiheeseen. Lisäksi ohjaus voi olla opiskelijan näkökulmasta pirstaleista, jos hän suorittaa opinnot useissa eri korkeakouluissa.

Opintosetelikokeilu voi tukea korkeakouluja ja toisen asteen oppilaitoksia tiivistämään yhteistyötä. Lisäksi kokeilu edistänee Opin.fi -alustan kehittämistä, tunnettuutta ja hyödyntämistä.

Valmistelun aikataulu on ollut haastava, niin teknisesti kuin viestinnän kannalta. Viestintävastuu toiselle asteelle tulisi selkiyttää.

Opintosetelin vaikuttavuuden arviointisuunnitelmassa tulee huomioida korkeakoululle koituvat kustannukset suhteessa tuotettuun hyötyyn, esimerkiksi seuraavien osalta: järjestelmien ja

ohjauksen kehittämistyö, rajapinnat omaan verkkokauppaan, verkkokaupan kehitys, markkinointi ja viestintäkulut.

Vaikuttavuudessa tulisi huomioida se arviointihaaste, että nuori voi käyttää opintosetelin useassa eri korkeakoulussa. Arvioinnissa tulisi huomioida myös se, opiskelija voi siirtyä korkeakouluun tutkinto-opiskelijaksi viiveellä, ei suoraan ensimmäisen ”opintosetelilukuvuoden” jälkeen.

Hälikkä Ari
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu OY